

BUDAPEST

T.

Magyar Nemzeti Múzeum

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisád, Kralja Petra ul. 30.
I. u. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sörgöncím: „Délbácska“
Novisád. Póstatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisád, 1929. november 7

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., 12 hóra 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

CSÜTÖRTÖK

Misovics Vidoje bánhelyettes a Dunabánságot tekinti a legerősebbnek és legkulturáltabbnak az összes bánságok között

A bánhelyettes tegnap részletesen nyilatkozott a „Délbácska“ munkatársának a bánságok adminisztrációjáról

Misovics Vidoje, a Dunabánság bánhelyettese tegnap reggel 8 órakor már munkában volt. Koránkelő ember, aki egész életét az íróasztal mellett töltötte el s aki kizárólag a munkának szentelte életét. Kedden este is nyolc óráig maradt hivatalában, ahol ezidőszent az adminisztráció megszervezésével van elfoglalva. Egyébként magaskulturájú ember, rendkívül szeretetreméltó egyéniség, aki egyáltalában nem érezheti a magas méltóságával járó fensőbb-séget. Mindenkihez van egy-egy barátságos szava és ahol csak teheti, mindenkin segít, minden ügyben tanácsot ad.

Az újságírók már a kora reggeli órákban megjelentek dolgozószobájában, amelyet Lakics Jovan polgármesterhelyettes volt irodahelyiségében rendeztek be a számára. Misovics Vidoje a legnagyobb szívélyességgel fogadta a sajtó képviselőit, majd amikor interjút kértünk tőle, mosolyogva foglalt helyet velünk szemben.

— Nem bánom, kérdezzenek, — mondotta szinte harcrakészen az újságírók ceruzahegyei láttára, majd a bánságok adminisztrációjára vonatkozó kérdéseinkre a következőket mondotta:

— A bánai igazgatás adminisztratív hatásköréről még korai volna beszélni, mert ez a kérdés még a királyi kormánynál van tárgyalás alatt. Annyi azonban bizonyos, hogy

a dekoncentráció, s nem a decentralizáció, ahogy ezt tévesen közölték, feltétlenül nagy eredményt jelent az ország fejlődése szempontjából.

Az ország

harminchárom tartományra való felosztása nem volt szerencsés megoldás, mert a tartományok hatásköre meglehetősen szűkkörű volt.

Ami most már a bánságok anyagi lehetőségeit illeti, a királyi kormány még idejekorán értesítette a tartományokat az országban bánságokra való felosztásáról, úgy, hogy e tekintetben nem ütközünk majd nagyobb anyagi nehézségekbe, annál kevésbé, mert a tartományok csak az angazsált és megengedett hiteleket vehetik igénybe. A bánságok 1930—31. évi költségvetését utólag fogjuk megállapítani, ezzel egyidejűleg megoldást nyer a bánai igazgatás hatásköre is.

Arra a kérdésre, hogy milyen reményekkel néz a bánhelyettes a bánságok jövője elé, Misovics Vidoje a következőket mondotta:

— Én szerbiai születésű vagyok és már 1920-ban foglaltam el a szerémi főispáni állást. Mint régi közigazgatási ember tehát nyugodtan mondhatom, hogy

az országoknak bánságokra való felosztása minden tekintetben biztosítja az ország fejlődését.

Miután a felosztás következtében megszűntek a mesterségesen alkotott határok a legközelebbi jövő fogja igazolni felelős államférfiain messzi jövőbe ható elhatározásait. Egyébként ilyen vagy hasonló dekoncentrá-

ciót már annakidején olyan államférfiak indítványozták, akiknek nagy nevük volt a politikában.

A bánhelyettes kijelentette még, hogy nagy kedvvel foglalta el magas állását, annál is inkább, mert

a Dunabánságot az összes bánságok között legerősebbnek és legkulturáltabbnak tekinti.

Ami Novisádot illeti, rendkívül nagy mértékben meglepte a város fejlődése. Novisád előrehaladása sok tekintetben hasonlít Beograd és Szkoplje előretéréséhez.

A bánhelyettes a beszélgetés végén a legnagyobb szívélyességgel elbucszott az újságíróktól és kijelentette, hogy bármikor a legnagyobb készséggel áll rendelkezésére a sajtónak, egyben reméli, hogy a sajtó nehéz és felelősségteljes munkájában támogatni fogja.

Az angol polgári sajtó élesen támadja a kormányt az angol- orosz diplomáciai viszony felvétele miatt

Az angol-orosz szerződésből kizárólag a szovjet számára származnak előnyök

Londonból jelentik: Az alsóház kedden este megtartott ülésén elfogadta a kormány javaslatát, a szovjettel való diplomáciai viszony felvétele tárgyában. A vita utolsó ellenzéki szónoka Sir Austen Chamberlain volt, aki beszédében többek között a ezeket mondotta:

A mult tapasztalatai azt mutatják, hogy Oroszország a lehető legnagyobb előnyöket akarja magának biztosítani a nemzetközi szerződésekkel, anélkül azonban, hogy saját maga a szerződéseket betartsa. Az orosz—angol kereskedelmi kapcsolatok csökkenése nem a két ország közötti viszony

megszűnésének természetes következménye volt, hanem abban csupán az orosz kormány pressziós eszközét látja.

Chamberlain ezután az orosz—angol viszony újbóli felvételéről beszélt és rámutatott arra, hogy mindkét fél azt állítja, hogy a tárgyalások folyamán a másik fél engedett, azonban az angol Fehér Könyv tanúsága szerint ugylátszik Henderson volt az, aki elveiből engedett.

Dalton külügyi államtitkár ezután a kormány nevében bezárta a vitát. Záróbeszédében többek között ezeket mondotta: A kormány a szerződés értelmében nem szándékozik túlzottan kiterjeszteni a diplomáciai előjogokat, másrészt azonban nem szabad elfelejteni, hogy a kereskedelem Oroszországban állami monopólium és hogy a szovjet erre a tényre való tekintettel akarja a diplomáciai előjogok nyomatókos kiterjesztését. A kormány gondosan felülvizsgálja a kérdés különböző oldalát. Dalton annak a reményének adott kifejezést, hogy az Oroszországgal való viszony felvétele csökkenteni fogja a konzervatív kormány által teremtett bizonytalanságot és növelni stabilitását, vizont hozzájárul ahhoz, hogy a két ország között a jóviszony felépüljön.

Ezután szavazásra került a sor, amelynek során 324 szavazattal 199 szavazat ellenében elvetették Baldwin módosító indítványát és Henderson javaslatát fogadták el.

Az orosz diplomáciai összeköttetés felvételének megszavazásával kapcsolatosan a Times vezércikke behatóan fejtegeti, hogy

Chamberlain

Henderson

az angol—oroszi szerződésből kizárólag a szovjet számára származnak előnyök. A propagandaellenes záradék a lap szerint teljesen értéktelen és a gazdasági összeköttetés független a diplomáciai elismeréstől. A

kommunista internacionálénak ugyanis főcélja, hogy megdöntse Anglia hatalmát. Henderson politikájának az lesz az egyetlen eredménye, hogy megerősítette a szovjet tekintélyét.

A szovjet orosz vezetők tömeggyilkosságokkal igyekeznek otthon alátámasztani a proletárdiktatúrát. Parasztokat és papokat áldoznak fel a bolsevista ideáloknak törvényszéki tárgyalás nélkül csak azért, mert azokhoz az osztályokhoz tartoznak, amelyek a szovjet szerint gonosztevőkből állnak.

A Morning Post szerint a munkáspárt annyira lekötötte magát a diplomáciai összeköttetés felvételére, hogy mielőtt Henderson garanciákat követelt, pártja azonnal lázadással fenyegette.

Nizzában letartóztatták Dosler Márk noviszádi gabonakereskedőt

A rendőrség a játékkaszinóban tartóztatta le a sikkasztót

Dosler Márk, a sikkasztó gabonakereskedő bűnügyében tegnap döntő fordulat történt. Mint ismeretes ugyanis, a Ljubljanska Kreditna Banka feljelentése alapján az államügyészség annak idején körözölevelet bocsátott ki Dosler ellen s miután a rendőrség is tudomást szerzett, hogy Dosler Nizzában tartózkodik, a nizzai rendőrséget is megkérték Dosler letartóztatására.

Mint most értesülünk, a nizzai rendőrség táviratban küldött értesítést Noviszádról, hogy

Dosler Márk gabonakereskedőt Nizzában letartóztatták.

A letartóztatás a nizzai játékkaszinóban történt, abban a pillanatban, amikor Dosler a rulettasztalnál ült s nagy tételekben ját-

szott. Maga a letartóztatás meglehetősen diszkrét formában történt, nehogy túlnagy feltűnést keltsen a kaszinóban.

A letartóztatás következtében az ügyészség most megkeresi a francia hatóságokat Dosler Márk kiadatása ügyében. Valószínű, hogy a kiadatás rövid úton történik, a szokásos hivatalos út megkerülésével, amely tulhosszu ideig tart. Dosler letartóztatásáról egyébként már a külföldi sajtó is hosszú cikkekben számol be.

Értesüléseink szerint ezidőszerint csak a Ljubljanska Banka noviszádi fiókja szerepel, mint feljelentő Dosler ellen. A bankot ugyanis Dosler Márk 255.000 dinárral károsította meg. Valószínű, hogy Dosler letartóztatásának híre a többi károsultak is esatlakoznak a feljelentőhöz.

Megjelent a báni székhelyeken kívül szervezendő rendőrfőnökségekről szóló szabályrendelet

A Dunabánságban Kikindán, Becskereken, Vrsacon, Zemunban, Kragujevácon, Pancsevón, Szentán, Szomborban, Sztara Kanjicsán és Szuboticán szervezik meg a rendőrfőnökségeket

Zsivkovics Péter miniszterelnök, belügyminiszter tegnap adta ki a báni székhelyeken kívül szervezendő rendőrfőnökségekről szóló szabályrendeletet, amely négy szakaszból áll. A rendelet fontosabb intézkedései a következők:

Első szakasz: A báni székhelyeken kívül a következő helyeken alakulnak rendőrfőnökségek:

Drávai bántóság: Maribor és Celje.

Szávai bántóság: Belovar, Brod, Varazdin, Karlovac, Koprivnica, Ogulin, Osizijek, Szenj, Sziszak, Szl. Pozsega és Susak.

Vrbaszi bántóság: Bihacs.

Primorjel bántóság: Mosztar, Travnik és Sibenik.

Duna bántóság: Velika Kikinda, Veliki Becskerek, Vrsac, Zemun, Kragujevac, Pancsevo, Senta, Szombor, Sztara Kanizsa és Szubotica.

Drinai bántóság: Vinkovci, Vukovar, Tuzla.

Zetai bántóság: Dubrovnik és Pety.

Vardari bántóság: Bitolj, Velesz, Gyakovica, Ohrid, Prizren, Prilep, Pristina, Sztrumica és Stip.

Második szakasz: A rendőrfőnökségek megszervezésére vonatkozólag az 1929. évi október hó 8-án kelt belügyminiszteri szabályrendelet intézkedik.

Harmadik szakasz: A szabályrendelet 2-ik szakaszában említett helyeken, ahol ki-

zárólag helyihatósági rendőrségek működnek, ezeknek a működése 1929. december 31-én megszűnik, ahol pedig a községek intézik a rendőrség ügyeit, a városi rendőrfőnökségek ezeket 1929. december 31-én átveszik.

A bánok kötelessége intézkedni, hogy az új rendőrfőnökségek 1929. december 31-én megkezdhesék működésüket.

Mélykutakat furat az egészségügyi felügyelőség a Szerémségben

Jó ivóvízzel látják el a lakosságot, hogy elejét vegyék a fertőző betegségeknek

A noviszádi egészségügyi felügyelőség nagykiterjedésű egészségügyi programjában igen fontos helyet foglalnak el azok a tervek amelyek szerint elsősorban a Szerémségben, emellett pedig a Bácskában és Bánáiban alapított telepítvényeken mélykutakat furat, hogy ilyen módon a lakosságot egészséges és izes ivóvízzel lássa el. Ennek az intézkedésnek a súlypontja főleg abban van, hogy ezzel elejét veszik a fertőző betegségek pusztításának, hiszen mint jól tudjuk, a fertőző betegségeket elsősorban a rossz ivóvíz okozza és a rossz ivóvíz terjeszti legnagyobb mértékben a különböző fertőző betegségek bacillusait.

A Délbácska munkatársa beszélgetést folytatott dr. Markovics Lázár egészségügyi felügyelővel, aki kijelentette, hogy az egészségügyi felügyelőség jelenleg főleg a Szerémségben furat mélykutakat, mert ezen a területen az ivóvizet szolgáltató kutak mélyben elhanyagolt állapotban vannak. Sok olyan falu van a Szerémségben, ahol a kutak vize alig egy-két méterre van a föld felszínétől, úgy hogy sokszor az udvarok szennyvize is belesorog a kut vizébe. Ezen az állapoton segít most az egészségügyi felügyelőség, amely államköltségen furja a falukban az első kutakat, a többit pedig már a lakosság hozzájárulásával. Egy-egy mélykut furása 12.000—20.000 dinárba kerül. A bácskai új telepeken előreláthatólag tavasszal kezdik meg a mélykutak furását, úgy hogy ezek a telepek is egészséges és jó ivóvizet kapnak. Az egészségügyi felügyelőségnek ez a munkája természetesen nagyban hozzájárul ahhoz, hogy az egészségügyi viszonyok feljavuljanak és a lakosság hozzá szokják ahhoz, hogy ivóvizét gondosabban és higiénikusabban válogassa meg és ezzel sok nagy fenyegető veszedelemnek elejét vegye.

Szakadatlanul ontja a pusztító lávát a guatemalai Santa Maria vulkán

Newyorkból jelentik: Az Assotiated Press guatemalai jelentése szerint, a Santa Maria vulkán tegnap újból kitört. A kitörés halálos áldozatainak számát háromszázra becsülik, a sebesültek száma kétszáz.

Idáig ötven holttestet találtak meg. A kráterből előzuduló két méter vastagságú lávatömeg eltemette a menekülőket, akik félig már amugyis megfuladtak a kénesező gázokban.

— A futogi felsőbb háztartási iskola hat hónapos tanfolyamot nyitott Veternikén. A Futakon működő négyéves felsőbb háztartási iskola igazgatójának Gyurovics Natalijának, dr. Markovics Lázár egészségügyi felügyelőnek és dr. Popovics Jovan orvosnak vezetésével a múlt héten nyílt meg az iskola hathónapos tanfolyama Veternikén, a vak dobrovoljacok kolóniájában. A tanfolyamot főleg a dobrovoljactepek fiatal nőtagjai látogatják, eddig összesen huszan. A tanfolyamon a háztartási és gazdasági tárgyakon kívül igen nagy súlyt fektetnek az egészségügyi tanítására is.

TELEFUNKEN

A LEGRÉGIBB TAPASZTALAT!

A LEGJABB KONSTRUKCIÓ!

Fő képviselő: **ALTERNO-RELAIS rádióosztálya, NOVISAD • Telefon 24 14, 24-87**

Franciaországban számolnak a választások kiírásának lehetőségével

Párisból jelentik: Az új kormány tegnap délelőtt tartotta az első minisztertanácsot. Tardieu miniszterelnök arra kérte a házat, hogy lehetőleg egy nap alatt végezzék a kormány általános politikája felett meginduló vitával.

A Matin azt írja, hogy ha a Tardieu kormány esetleg leszavazzák, számolni kell a választások elrendelésének lehetőségével, mert ez az egyetlen módja annak, hogy a bonyolult politikai helyzetet tisztázzák.

Jobbára borult idő várható, sok helyütt, főleg nyugaton esővel és hőemelkedéssel

Noviszádon tegnap délből 10 fok volt a hőmérséklet

Az időjárási helyzetben tegnap óta lényeges változás állott be. Az északi depresszió kelet felé szorította a kontinentális nagy légnyomást. Az alacsony légnyomásnak Olaszország felett van a centruma. A hőmérséklet Európában éjjel még alacsony, de a borulás a Földközi tenger felől enyhébb légáramlással kapcsolatban már megindult.

Jugoszláviában jobbára felhős, csapadékos volt az idő. A reggeli hőmérséklet 6-8 fok között váltakozott, Noviszádon tegnap reggel 8, délből 10 fokot mutatott a hőmérő.

Jobbára borult idő várható, sok helyütt, főleg nyugaton esővel és hőemelkedéssel

Horvátországban, Szlovéniában és Dél-szerbiában is csapadékos, felhős volt az idő. A szlovéniai hegyekben sokhelyütt havazott, a tenger melléken a sírokkó csapadékot idézett elő.

Betörők garázdálkodtak Budiszaván

A katolikus templomban is jártak, de onnan nem vitték el semmit

Budiszava községben vasárnap ünnepelte az evangélikus luteránus lakosság a reformáció emléknapját. Ugyanakkor avatta fel a helybeli tűzoltóegyesület megfigyelő tornyát és raktárát. Erre az alkalomra hét vidéki tűzoltóegyesület jött látogatónak Budiszavára, emléni az ünnepély fényét. De nemesak a derék tűzoltók érdeklődése fordult e napon Budiszava felé, hanem a betörők is. Amikor vasárnap este az éj sötétsége ráborult a kis falu házaira, a betörők a cselekvés terére léptek. Először Mátyási Gábor házába próbálkoztak behatolni az ablakon keresztül, de vállalkozásuk nem sikerült. Krausz János udvarából a hízó sertéseket kísérelték meg elhajtani. De innen is kudarcra találtak. Nagyobb sikerrel járt vendégszereplésük a katolikus templom házában, ahol a harangozó lakásába álkulescsal behatoltak, a pénzt felkutatták és 230 dinárral az ablakon át távoztak. A harangozó lakásából a templomudvarba vonultak a betörők, ahol a sekrestye ablakát betörték bemásztak az ablakon a sekrestyébe, a szekrényeket felnyitották, de pénzt nem találva a sekrestye ajtaján át kiléptek a szabadba. Kárt a templomban nem tettek, nem is vitték el semmit. Reggel pedig a budiszavai vasúti állomás főnökének irodájába furakodtak be álkulescsal és onét körülbelül háromszáz dinárt emeltek el.

A község rendőrsége és a kovili csendőrök élénken érdeklődnek a vállalkozó szellemű, tette kész betörők kiléte iránt, de eddig sikertelenül.

ha testünket tiszta fehérnemű takarja. A lehetőséghez képest gyakran váltunk fehérneműt, hiszen ma a mosás már nem fáradság. A jó minőségű szappan a legnagyobb kímélés mellett vakító fehérre tisztítja fehérneműnket. 80 év óta mindenütt bevált a tiszta és jó minőségű

SZARVAS VÉDJEGYŰ
SCHICHT SZAPPAN

Elkészült a vádirat a tiszazugi méregkeverők ügyében

December elején tartják meg a főtárgyalást

Szólnokról jelentik: Az ügyészség most készült el vádiratával, amelyben a tiszazugi mérgezések 42 letartóztatottja közül négy nagyrevi asszony ellen emelt vádat hitvesgyilkosság címén. A többi harminnyolc asszony bűnügyében a vizsgálatot még nem fejezték be. A vádiratot már kiképezítették a vádlottaknak és a védőknek, akik bejelentették a vizsgálóbíróknak, hogy lemondanak

a vádirat elleni kifogástétel jogáról.

Az ügyészségi vádirat Holyba Károlyné, Sebestyén Bálintné, Lippa Pálné és Köteles Istvánné ellen gyilkosság bűntette címen emelt vádat. Az ügyészség a főtárgyalásra negyven, a védelem száz tanút jelentett be. A főtárgyalást december elejére tűzi ki a szolnoki törvényszék elnöke.

— Athelyezések a postánál. Az építészeti ügyi miniszter, a miniszterelnök hozzájárulása után a következő postatisztviselőket helyezte át: Dirner Margit noviszádi postatisztviselőnő a jagodina-i postahivatalhoz, Osztójics Zagorka karloveci postagyakornokot a petrovaradini postahivatalhoz, Avtovics Krszta kraljevoi postahivatalnokot a sztarapazovai postahivatalhoz, Armenkovics Radivoje szombori postahivatalnokot a kosztajnicai postahivatalhoz, Dragics Julijanna szombori postakezelőnő és Vojnovics Miladin szubotici postakalauzt a no-

viszádi postahivatalhoz, Sztrefanovics Petar noviszádi postagyakornokot a beográdi főpóstához, Ivezsics Alekszandar noviszváci postahivatalnokot a dubrovniki postahivatalhoz, Sztrefanovics Hrisztifor szombori postatisztviselőt a sztari-szivaci postahivatalhoz.

— Új aljegyző Mali Igyoson. Bácska főispánja Miloszavljevics Zsivojin közigazgatási hivatalnokot Mali Igyosra aljegyzőnek nevezte eki, a rokonszenves megjelenésű hivatalnokot kartársai meleg szeretettel fogadták.

Megjelent a rendelet a tartományok és főispánságok likvidációjának végrehajtásáról

Beográdból jelentik: Zsivkovics Petar miniszterelnök és belügyminiszter tegnap rendeletet adott ki a főispánságok és tartományok likvidációjáról a személyzet kérdésében. A rendelet alapelve az, hogy a báni közigazgatás bevezetése minél gyorsabb és olcsóbb adminisztrációt jelentsen. A személyzetből elsősorban a diplomás és jogi kvalifikációval rendelkező egyéneket tartják meg, másodsorban pedig a jól kvalifikált és szakképzett tisztviselőket.

Az irodai, kezelő és szolgálai személyzetnél a legnagyobb takarékoságot írja elő a rendelet.

Ugyancsak ma másik rendelet is jelent meg, amely kimondja, hogy a főispáni hivatalok illetékessége december tizedikével beárólág megszűnik és az ügyeket a báni

hivatal fogja végezni. Ez évi december negyedikéig az összes tartományi és főispánsági ügyeket likvidálni kell.

Öfelsége bucsukihallgatáson fogadta a távozó Seba csehszlovák követet

Beográdból jelentik: Öfelsége a király tegnap délelőtt tíz órakor bucsukihallgatáson fogadta Seba csehszlovák nagykövetet, akit mint ismeretes a Benes listán legutóbb képviselővé választottak. A bucsu igen szíves volt és Öfelsége őszinte sajnálatának adott kifejezést, hogy Seba, aki sokat tett a két állam barátságának ápolásáért, eltávozik országunkból. Este a csehszlovák kolónia bucsuvacsorát adott a távozó nagykövet tiszteletére.

Német utasszállító repülőgép borzalmas katasztrófája

Motorrobbanás közben kigyulladt és lezuhant a repülőgép — Hat utas meghalt kettő életveszélyesen megsebesült

Londonból jelentik: Tegnap délelőtt fél 12 órakor borzalmas repülőszerencsétlenség történt a Kent grófságbeli Marden város fölött. Nyolc személlyel a fedélzetén Croydonból Amszterdam felé haladt egy utasszállító német repülőgép, amelynek a motorja eddig ismeretlen okból felrobbant

a repülőgép lángborult és lezuhant

A város lakócai közül sokan szemtanúi voltak a borzalmas szerencsétlenségnek és rövidesen az emberek ezrei rohantak a katasztrófa színhelye felé. Borzalmas látvány tárult a szemek elé.

A gép roncsai közül hat szénnéégett holttestet emeltek ki, a másik két utas életveszélyes sérülésekkel eszméletlen állapotban feküdt a gép mellett.

A repülőgépen nyolc személy indult utnak, négy utas és négy alkalmazott. Az első jelentés szerint

három utas, a pilóta és a rádiókezelő azonnal meghalt, egy utas és a mechanikus életveszélyesen megsebesültek.

A nyomban megejtett vizsgálat csupán következtetésekre alapítja megállapításait. Valószínű, hogy

a sűrű ködben a pilóta elvettette az utirányt,

kényszerleszállást akart végrehajtani, ami azonban nem sikerült.

Ujabb jelentés szerint, a lezuhant repülőgép utasai közül Ernő Schaumburg Lippe herceg és Feengidston kapitány élve menekültek meg. Amikor a herceg a szerencsétlenség után kimászott a repülőgép roncsai közül, eszméletlen volt, de azóta eszméletlen állapotban fekszik, a szerencsétlenség színhelyéhez közel fekvő egyik házban. A két életben maradt utas súlyos égési sebeket szenvedett.

Bulgária elutasító magatartása újabb veszélyt jelent a keleti jóvátételi konferencia sikeres befejezésére

Bulgária nem teljesítheti az előző kormányok által vállalt kötelezettségeket — Ljapcsev miniszterelnök már elküldte az errevonatkozó utasítást a párisi bolgár delegációnak

Szófiából jelentik: Mint ismeretes, a Párisban üléselő jóvátételi konferencia 750 millió aranyfrank jóvátételt követel Bulgáriától, amelyet Bulgáriának harminchat évi részletben kellene megfizetni. Az annuitások évi 15 millió aranyfranknál kezdődnek és fokozatosan 35 millióig emelkednek, hogy ezután újból 15 millióra csökkenjenek.

Ljapcsev bolgár miniszterelnök tegnap táviratilag közölte a bolgár delegációval a bolgár kormány utasítását, amely szerint

Bulgária a leghatározottabban visszautasítja a párisi követeléseket s egyáltalában nem hajlandó megfizetni a reá kiszabott jóvátételt.

A bolgár kormány erélyes magatartását a bolgár sajtó osztatlan helyesléssel kíséri és valószínűnek tartják, hogy a kormány lépéséhez a parlament is hozzájárul, ellenkező esetben a bolgár kormány nyitelen volna lemondani, mert nem hajlandó felelősséget vállalni az igazságtalan jóvátételért.

Párisból jelentik: A Volonté a keleti jóvátételekről írva, nagyon sajnálatosnak

mondja, hogy a magyar kormány idáig nem volt hajlandó legalább elvből hozzájárulni a kompromisszumos megoldáshoz. Minket is nagyon érdekel — teszi hozzá —, hogy megszűnjenek annak az országnak belső nehézségei, amelynek képviselőházában annak idején ünnepélyes tiltakozás hangzott el Bismarck erőszakos politikája ellen. Reméljük, hogy Magyarország nem mondotta még ki az utolsó szót és nem fogja veszélyeztetni a keleti jóvátételi probléma megoldását, amire feltétlenül szükség van.

Az Excelsior a keleti jóvátétellel kapcsolatban aggodalommal kérdezi, hogy Bulgária nem követi-e az ellenállásban Magyarország példáját. A szófiai sajtó erélyes tiltakozása arra vall, hogy a bolgár delegáció nem fogadja el a szövetségesek áthidaló javaslatát. Ljapcsev bolgár delegátus a lap tudósítója előtt kijelentette, hogy Bulgária súlyos terhek alatt nyög, állandó költségvetési hiánnyal küzd, úgyhogy többé nem felelhet meg azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket Sztambulinszki annakidején elvállalt.

Szárda, november 6

ERTEKTŐZSDE ZARLATOK

A dinár árfolyama. Budapest 9.98-10.06 Béc 12.49-12.55, Prága 59.175-59.575, Berlin 7.355-7.375 Trieszt 33.80-33.85 London 276.

Beograd. London 276.24-275.44, Páris 223.77-221.77, Newyork 56.535-56.335, Milánó Trieszt —, Prága 167.85-167.05, Berlin 13.545-13.515, Genf-Zürich 1097.40-1094.40, Bécs 7.9673-7.9373, Budapest 9.9082-9.8782.

Allampapírok: 7%-os kölcsön 84.50-84.25, Hadikárpótlási prompt 429-429, december 31-ére 434-433, Nemzeti Bank 8280.

Zürich. Beograd 9.125, Budapest 90.275, Páris 20.3275, London 25.17, Newyork 516.—, Brüssel 72.175, Milánó 27.03, Madrid 72.60, Amsterdam 208.275, Berlin 123.47, Bécs 72.575, Stockholm 138.60, Osio 138.75, Kopenhága 138.25, Szófia 3.7375, Prága 15.285, Varso 57.87 Athen 6.71, Konstantinápoly 2.44, Bukarest 3.081/8, Helsingfors 12.965.

TERMÉNYTŐZSDE ZARLATOK

Beograd. Buza Tisza 78-79, 2%, 202.50 202.50, Buza Száva 76, 4%, 175-175, Babtarka Beograd 370-370. Irányzat: Lanyha.

Novisád. Bácskai buza 77 kgos 185-190, 78 kgos 187.50-192.50, bánáti 77 kgos 182.50-187.50, szerémi 77 kgos 185-187.50, árpa 125-127.50, zab 140-145, tengeri bácskai új 105-107.50, december-január 120-125, márciusra dunai rakomány 137.50-142.50, április-májusra 140-145, száritott 137.50-142.50, száritott dunai rakomány 140-145, bánáti új tengeri 100-105, dunai és begai rakomány márciusra 137.50-142.50, szerémi új 105-107.50, december-január 120-125, dunai rakomány márciusra 137.50-142.50, száritott 137.50-142.50. Export malmok irányarai buzaliszt dec.-jan. 30 nap kassza vagy 1.5% skonto nullás gg és g 325-330, kettős 305-310, ötös 270-275, hatos 250-255, hetes 200-205, nyolcas 120-125. Egyéb malmok effektív kötési bácskai liszt nullás gg és g 230-295, kettős 265-275, ötös 235-245, hatos 195-205, hetes 155-165, nyolcas 115-125. Korpa jutásában 100-105. Irányzat: Lanyha. Forgalom: Buzában 32, tengeriben 40, lisztben 3 és korpában 7 vagon.

Budapest. A készáru piac irányzatát gyengebb. Hivatalos záróárfolyamok: Buza 77 kgos tiszavidéki 22.80-23.10, felsőtiszai 21.65-21.90, fehérmegyei és pestvidéki 20.95-21.10, 78 kgos tiszavidéki 22.90-23.25, felsőtiszai 21.85-22.10, fehérmegyei és pestvidéki 21.10-21.35, 79 kgos tiszavidéki 23.35-23.65, felsőtiszai 22.10-22.30, fehérmegyei és pestvidéki 21.45-21.60, 80 kgos tiszavidéki 23.50-23.80, felsőtiszai 22.15-22.35, fehérmegyei és pestvidéki 21.55-21.75. Rozs pestvidéki és más származású 14.20-14.40, árpa takarmány elsőrendű 15.50-16.25, sörárpa felsőmagyarországi 19.50-21, zab elsőrendű 15.25-15.75, tengeri morzsolt 19.50-19.75.

Csikago. Buza: csendes. Decemb. 120.—, márciusra 127³/₈, májusra 131⁵/₈. Tengeri: alig tart. Decemberre 88³/₈, 1930. márciusra 94.—, májusra 96¹/₄. — Zab: csendes. decemberre 46¹/₈, 1930. márciusra 49¹/₈, májusra 50⁹/₈. Rozs: csendes. Decemberre 103¹/₈, 1930. márciusra 108⁷/₈, májusra 109³/₄.

Winnipeg. Irányzat: csendes. Buza decemberre 131³/₈, 1930. márciusra 138³/₈.

Liverpool. Buza: barátság. Decemberre 8sh 8⁷/₈ márciusra 9sh 4³/₄ májusra 9sh 4⁷/₈ júliusra — sh —

Rádnicski hírek. Felhívom az összes játékosokat, hogy esütörtökön este 7 órakor a pályán jelenjenek meg. — Intéző.

HIREK

1929. november 7. Csütörtök

Rom. kat. Engelbert. Protestáns: Gottfried. Gör. kel. (okt. 25) Marcián. A nap kel 6 óra 24 perckor, nyugszik 4 óra 19 perckor.

— **Nyugdíjazás.** Beográdból jelentik: Öfelsége a király a minisztertanács elnökének ajánlatára nyugdíjazta Matics György beográdi tartományi főispánt.

— **A jegyzői hivatal is költözködik.** A városi jegyzői hivatal, amely jelenleg a városháza második emeletén van, a műszaki hivatal volt helyiségeiben, a jövő hét folyamán a Matica Szrpszka főtéri palotájába fog költözködni.

— **Városházi hírek.** Vucetics I. Milyoj, számtanácsos, a számvétség főnöke, aki betegszabadságon volt, visszatért hivatalába és átvette a számvétség vezetését eddigi helyettesétől dr. Trischler Aladártól.

— **Boksán Radivoj tanácsnok,** a városi adó és pénzügyi osztály vezetője megrendült egészségi állapotára való tekintettel betegszabadságra ment. Távoilte alatt az ügyosztályt helyettese Kiss Gyula h. főszámvevő vezeti.

— **Gyámügyekben másodfokon a bányahivatal dönt.** A tartományi főispántól átirat érkezett a városhoz, hogy gyámügyekben ezennel másodfokon nem a városi közigazgatási bizottság, hanem a főispán dönt. Miatán azonban a főispáni hivatal 10-én megszűnik, ez a hatáskör átszáll a bányahivatalra.

— **Ma délután temetik Achs Izornét.** Tegnap számunkban lapzártakor kapott értesülés alapján röviden jelentettük, hogy Ach Izorné, szül. Zikmund Márta rövid szenvedés után elhunyt. Achs Izorné halála Noviszádon osztatlan nagy részvétet és egyuttal megdöbbenést is keltett, mert az elhunyt uriaszony Noviszád társadalmának egyik becsült és közszeretett álló tagja volt és a halálhír egészen váratlanul érkezett. Achs Izorné fiatalon 34 éves korában hunyt el, és férjén kívül két gyermeke és rokonsága gyászolja. Az elhunyt uriaszony holttestét ma csütörtökön délután negyed öt órakor helyezik a romai katolikus egyház szertartásai szerint a katolikus temető kápolnájából örök nyugalomra a család sírboltjában. Az engesztelő szentmise áldozatot november tizenkilencedikén reggel negyed nyolc órakor mutatják be a beltéri plébániatemlőben.

— **Megválasztották Odszaci új kántorát.** Vasárnap volt a kántorválasztás Odszacin. Kántorra, Wüsch György szrbszki-miletiesi tanítót választották meg 17 szavazattal, 7 szavazatot kapott Schneider Antal és 2 szavazólap pedig üres maradt. A többi pályázóra nem esett szavazat.

— **Ujból Walker lett Newyork polgármestere.** Párisból jelentik: A Newyork Herald közli, hogy Walker polgármestert több mint 400.000 szavazattöbbséggel újból polgármesterré választották.

— **Bemutatták az Odeon új hangerősítő készülékét.** Szerdán délután öt órakor mutatták be a sajtó képviselői előtt az Odeon moziban az Alterno cég által felszerelt hangerősítő készüléket, amely nyolevan tagu zenekart helyettesít. A bemutató nagyszerűen sikerült, a készülék kifogástalanul működött és a jelenlévők a legnagyobb megelégedéssel nyilatkoztak róla.

— **Huszonnegyedikén tartják meg a kamenicai háztartási iskola vizsgáit.** Mint ismeretes Kamenicán Öfelsége a király alapítványából háztartási iskolát létesítettek, amelynek növendékei számszerint huszan az ország minden vidékéről rekrutálódnak. A háztartási iskola vizsgáit november huszonnegyedikén tartják meg és a vizsgákon a kormány és az egészségügyi felügyelőség kiküldöttei is meg fognak jelenni. A háztartási iskola tanfolyama tavasszal kezdődött és hat hónapig tartott.

— **Meghalt Miksa badeni herceg.** Konstanzból jelentik: Miksa badeni herceg, a császárság utolsó birodalmi kancellárja, tegnap reggel 5 óra 45 perckor életének 63. évében elhunyt.

— **Népegészségügyi otthont létesítenek Rumán.** A noviszádi egészségügyi felügyelőség terveit alapján Rumán népegészségügyi otthont létesítenek, amely hivatalos lesz nemcsak az iskolai ifjúság, hanem a polgárok egészségére is felügyelni, tudományos előadásokat tartani stb. Az egészségügyi otthonban poliklinikát rendeznek be, amelyben a rumai tanulókat fogják egészségügyi szempontból állandóan ellenőrizni. Ugyancsak az otthon épületében nagy fürdőt létesítenek, amelyet nemcsak az iskolai ifjúság, hanem a polgárság rendelkezésére is bocsátanak. Hasonló egészségügyi otthont létesít az egészségügyi felügyelőség Irgen is.

— **Popovics Branko egyetemi tanár nyitja meg Dobrovics Petar képzőiskoláját.** Tegnap számunkban jelentettük, hogy Dobrovics Petar hírneves festőművész vasárnap, november tizedikén délelőtt 11 órakor nyitja meg a noviszádi függimnázium nagytermében képzőiskoláját. Mint most értesülünk, a kiállítás a megnyitóbeszédet dr. Popovics Branko beográdi egyetemi tanár, festőművész, a Szrpszki Knjizevni Glasznik jeles műkritikusa fogja tartani.

FŐ HUZÁS naponta nov. 7-től dec. 2-ig.
4 jutalom, 115 ezer nyerevény!
Sorsjegyek állandóan kaphatók a FŐELÁRUSÍTÓNÁL
LUSTIG LAJOS BANKÜZLETE NOVISAD

— **Lóvizsgálat Bacskopetrovoszelón.** A lovakat osztályozó bizottság november hó 8-án délelőtt 9 órakor a petrovoszelói község háza előtt tartja meg a szokásos lóvizsgálatot. A bizottság tagjai: Obrenov Jovan szolgabíró, Vinogradov Szergije, dr. Lázics Jovan és Altarac Jakab állatorvos.

— **Tizenháromévi fegyházra ítélték Radulovics Labud volt pancsevoi árvaszéki főnököt.** Megirtuk annakidején, hogy a pancsevoi törvényszék sikkasztás bűnyege miatt vont felelősségre Radulovics Labud, volt pancsevoi árvaszéki főnököt, aki 1.200.000 dinárral károsította meg az árvaszéket. A bíróság több napi tárgyalás után tegnap hirdette ki az ítéletet Radulovics bűnyegében s a korrupció letöréséről szóló törvény alapján hatvannyolcórészes sikkasztás és nyolcórészes okmányhamisítás miatt tizenháromévi fegyházra ítélt. Az ítélet ellen ugy az államügyész valamint a védőügyvéd is fellebbezést jelentettek be.

— **Szmailbegovics Izsák a semmitőszék előtt.** A noviszádi semmitőszék tegnap tárgyalta a kettős név viselését és visszaéléssel vádolt Szmailbegovics Izsák volt közséki aljegyző ügyét. Az ítélet kihirdetését a semmitőszék jövő szerdára halasztotta.

— **A valenciai kormányzó megsemmisítette, a Sanchez Guerrát felmentő ítéletet.** Párisból jelentik: A Petit Parisien madridi értesülést közöl, amely szerint a valenciai kormányzó megsemmisítette, a Sanchez Guerra ügyében hozott felmentő ítéletet. A legfelsőbb katonai törvényszék legközelebb újra tárgyalása alá veszi a pert.

— **Sziklarobbantó munkások halálos szerencsétlensége.** Innsbruckból jelentik: Tegnap a zillertali erőművek építésénél robbantó lyukat furtak, a furó azonban egy régi furólyukban benrekedett dinamittölténybe ütődött. A dinamit felrobbant, két munkás meghalt, három pedig megsérült. A sebesültek egyike később belehalt sérüléseibe, úgyhogy a halálos áldozatok száma háromra emelkedett.

KÖSZÖNÖM!
Nem kérek mást, csak valódi
POPOVIC féle DESZÁNKA KRÉMET!

— **Új típusu ezüstpénzt vernek Magyarországon.** Budapestről jelentik: Az Üllői uti állami pénzverdében, október óta állandóan folyik a munka, készítik az új pénztípusokat. December 15-én öt millió darab ezüst kétpengős kerül forgalomba, ezután kerül a sor másfélmillió ezüst ötpengős verésére.

— **Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és örökös félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, szívfájás, mellnyomás és fuldoklási rohamok kínozzák, akkor igyék reggel éhgyomorra 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait s elhárítja a vértolulást. Az emésztőszervek gyógyításának több orvostanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önméregzéséből származnak, a Ferenc József viz kitűnően beválik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

— **Szavics Sztojan a noviszádi kir. pénz ügyigazgatóság főinspektora és az adóügyi osztály főnöke szent Dömötör napján házi védszentjének ünnepén nem fogad látogatást.**

— **Elfogták az adai fűszerüzletek fosztogatóit.** Megirta a Délbácska, hogy Hercl Miksa adai kereskedő fiókkészletét ismeretlen tettesek kirabolták. Végül is pénteken a csendőrség elfogta a betörőket Török Pál pékinas és Suki Béla zenész személyében. A tetteseket azután megvasalva a szubotcai ügyészség fogházába szállították. Valószínűleg ők törtek be a három külvárosi (gunarasi) fűszerüzletbe is, ahol azonban csupán Miklós Antal üzletének kirakatját fosztották ki. A betörők kiletére egyébként úgy jöttek rá, hogy a Hercl féle fűszerüzletből sok dohánynemű is eltűnt. Amit aztán a két fiatalok betörő uccáról uccára járva árult. Ugyancsak pénteken sikerült elfogni a tiszai réten levő szőlők dezsmálóját. Szabó Ferenc 28 éves adai földműves személyében, aki heteken keresztül kocsiszámra hordta el a lopott szőlőt. A házkutatás alkalmával két mázsa szőlőt és 2 hordó bort találtak, aminek eredetéről nem tudott felvilágosítást adni.

Ne felejtse el!

Az állami osztálysorsjegyek főhuzása nov. 7-től dec. 2-ig tartanak naponta. Sorsjegyek állandóan kaphatók „BRISTOL”-nál Novisad Zelleznicka 27.

— **Sikkasztás a berlini szovjet követésén.** Berlinből jelentik: A német közvéleményt élénken foglalkoztatja az orosz követéségi botrány. A követéségi személyzet nagy részét sikkasztással vádolják, akik vonakodnak a kormány parancsára Oroszországba visszatérni. A szovjet megindította ellenük a kiadatási eljárást. A Morgenpost jelentése szerint Berlinbe érkezett Roseman a cseka megbízottja. Érkezését a szovjet vállalatok sikkasztásaival hozták kapcsolatba, sőt Bessedovszki Matinban megjelent cikke szerint Rosemant a szovjet kormány felhatalmazta, hogy a külföldön tartózkodó szovjet állampolgárok életével tetszése szerint rendelkezék.

— **Páratlan izlésű ebédlők ritka nagy választékban előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók Hemler butorüzletében, Novisad, Safarikova 30.**

— **Eltűnt egy hetven esztendőes férfi.** Hétfőn délben eltávozott noviszádi lakásáról és azóta ismeretlen helyen tartózkodik Rex Ede volt bírósági végrehajtó. A hetven esztendőes férfi, az öregség folytán nincs szellemi képességeinek teljes birtokában és ezért családja kéri, hogy aki hollétéről tud, értesítse Ljubljanszka uca 2. szám alatt lakó hozzátartozóit, vagy lapunk szerkesztőségét.

Felhívom a nagyérdemű közönség és az utazó urak figyelmét, hogy SZREMSZKI KARLOVCIN naponan és modernül berendezett

szállodámat megnyitottam

Mérsékelt árak! Szives pártfogást kér

4112

Grand Hotel Saranovics

— **Ismét kapható, míg a készlet tart: 295— dinárért 14 karátos arany (fémjelzett) karcsattóra svejci 10 kö-es pontosan járó szerkezettel, írásbeli jótállás mellett Goldbergnél, ékszerész és óras, Novisad, Kr. Petra 23.**

— **Lótolvajok.** Beli Manasztirban Sárközi József és Kovács Ferenc cigányok ellopták Blum János két lovát, az egyik öt éves, a másik egy és fél éves. A csendőrség nyomozza a tolvaj cigányokat.

— **Iskolásgyerekek!** Vegyetek be rendszeresen naponta 1—2 kanál „Energin” kina vasort, amely kitűnő ízű, elsőrendű orvosi gyógyszer. Erősíti az idegeket, fokozza az étvágyat és megőrzi a szervezetet a veszedelmes betegségektől. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, 1 üveg (1/2 liter) 40 dinár.

— **Eltűnt egy kisgyermek Petrovosze-lón.** Agócs Mihály gazda szállásáról még szeptember hó 9-én eltűnt Kulcsár Sándor tizenegy éves iskolás fiú, aki ott kanászko-dott. Mivel eltűnése óta életjelt nem adott magáról, erős a gyanu, hogy az ártatlan kisgyermek bűntény áldozata lett. Az aggó-dó szülők kéri a közönséget, ha valaki tudna róla, ezt jelentsék a petrovoszelei rendőrségnek. A kisfiu bársony nadrágot, sötét kabátot és fehér sapkát viselt eltű-nésekor.

Tüzifa - Stamler

Novisad, gázgyárnál. Telefon 23-56

— **Tegnap is verekedtek a diákok a bécsi egyetemen.** Bécsből jelentik: Az egyetem előtt tegnap újabb összeütközések voltak a nemzeti szocialista és szociáldemokrata diákok között. A szociáldemokrata diákok egy gyűlésre szóló meghívót osztogattak, emiatt tört ki a verekedés. Az őrség közbelépett és szétszórta a civakodó feleket. Tegnap délben iktatták be a rektort hivatalába. Erre az alkalomra a rendőrség széleskörű intézkedéseket tett, hogy a zavargásokat már csirájában elfojtsa.

— **Adó differenciák Novivrbasz községe és a cukorgyár között.** A novivrbaszi község tanácsa néhány nappal ezelőtt tartott ülésén foglalkozott a cukorgyár községtanácsa hátralékával. A község tanácsa elhatározta, hogy kikéri egy szakember véleményét az ügyben és azzal a hátralék pontos összegét is megállapíttatja, majd pedig lépéseket tesz a nagyszámú hátralék mielőbbi behajtására.

RADIO-MŰSOR

Csütörtök, november 7

Beograd. 11.20 és 11.45: Vizállásjelentés. 12: Pontos időjelzés. 12.10: Kis gramofónhangverseny. 12.30: Közgazdasági hírek és tőzsdeárfolyamok. 12.40: Gramofónhangverseny. 13.30: Hírek. 17.05: Hadzsics Andrejev Leonid „A homályos messzeségben” című művét olvassa fel. 17.30: Gramofónhangverseny. 18: A Moszkva kávéház délutáni hangversenyének átvitele. 20: Hangverseny. 21.20: Pontos időjelzés, hírek. Utána: Hangversenyátvitel a Palace szálloda nagyterméből.

Zagreb. 12.30: Gramofón. 17.30: Cukrászdai zene. 19.30: Operaelőadás közvetítése a ljubljana Nemzeti Színházból.

Bécs. 14: Délutáni zene. 15.30: Japán mesék. 16: Silving-négyes. 18.45: Japán zene, gramofón. 20.05: Humperdinck „Királyi gyermekek” c. zenés miséje.

Budapest. 9.15: A Fejes-szalózenekar hangversenye. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye. 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3: Piaci árak és árfolyamhírek. 4: Rádió Szabad Egyetem. 5.45: Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye. 8: Lőversenyeredmények. 8.10: Erkel emlék-est. 9.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Gramofónhangverseny.

Berlin. 16.30: Hangverseny. 18.30: Szórakoztató zene. 20.30: Tírói zenéje. 21.30: Felolvasás, utána a hatnapos verseny utolsó órája, majd tánczene.

Kassa. 12.05: Rádiózenekar. 17.10: Gramofón. 19.05: Szórakoztató zene.

Ostrava. 11.30: Gramofón. 12.30: Déli zene. 16.30: Rádiózenekar. 17.20: Novák zeneszerző művei. 22.15: Kávéházi zene.

München. 16.30: Házi trió. 17.30: Orgonaverseny. 19.30: Tarka óra. 20.40: Bartles müncheni zeneszerző művei.

Prága. 12.30: Déli zene. 16.30: Kamarazene. 19.05: Hangverseny. 22.15: Gramofónzene.

Szuboticán a Bácska maradt az első, vidéken a Szombori Sport behozhatatlanul vezet az I. osztályban a vasárnapi forduló után

Szuboticán egy bajnoki mérkőzést tartottak vasárnap. A Sport-Ferrum találkozása során sikerült a vasasoknak egy értékes pontot kicsikarni a jó startoló Sport csapatától.

A Bácskának türes vasárnapja volt a 8. forduló után is az első hely birtokosa. A bajnoki tabellán lényegesebb változás nem történt.

A vidéki elsőosztályu derby mérkőzése a szombori Sport javára dőlt el és ezzel behozhatatlanul a Sport maradt az ősszel a tabella élén. A sztaribecsei Szokonak még egy bajnoki mérkőzése van hátra a SzTK-val, ha azt jó gólaránnyal megnyeri, úgy a Dulcis-sal cserél helyet és ezzel az előkelő második helyet birtokolja. Az Odzsaci S. C. bajnoki mérkőzéseit a múlt héten befejezte, megmaradt a negyedik helyen, azonban ezt a jövő héten kénytelen lesz átengedni a SzTK-VSC mérkőzés győztesének, mivel az előbb említettek egy-egy ponttal vannak csak mögötte. A középrejött képe e héten változatlanul megmaradt. Szenta csapatának finise szenzációs volt, amennyiben bajnoki ellenfelét a Vrbaszi S. C.-t kenterben verte. A SzAK győzelmével biztosította a magának a 7. helyet az ősszel. A szombori

A VSC Szomborban. A VSC vasárnap Szomborban játsza le ezévi utolsó bajnoki mérkőzését az SzTK csapata ellen. A VSC nek vasárnapi súlyos veresége után kevés

ZsAK és a Szoko megmaradtak sereghajtóknak.

Szuboticán a bajnoki tabella állása a 8. forduló után a következő:

Bácska	4	4	—	—	10	3	8
Sport	6	2	2	13	7	6	
Ferrum	5	2	1	2	7	7	5
SzAND	3	2	—	1	8	5	4
SzMTC	5	2	—	3	8	12	4
ZsAK	4	1	—	3	6	14	2
Villanyt.	3	—	1	2	2	12	1

A vidéki elsőosztályu tabella állása a következő:

Szombori Sport	8	6	1	1	23	10	13
Dulcis	8	5	1	2	18	9	11
Szt. Becsei Szoko	7	4	1	2	17	10	9
Odzsaci S. C.	8	3	2	3	14	16	8
Szombori T. K.	6	3	1	2	11	6	7
Vrbaszi S. C.	7	2	3	2	10	10	7
Szentai A. K.	8	3	—	5	7	12	6
Szombori ZsAK	8	2	1	6	10	20	5
Szombori Szoko	8	1	—	7	9	31	2

A vidéki bajnokságnak mindössze két mérkőzése van még hátra az SzTK-VSC és SzTK-Szt. Becsei Szoko. Mindkét mérkőzés nagy fontossággal bír a bajnoki tabella további alakulására.

reménye van a győzelemre, de ha kijátsza a bajnokság során mutatott formáját, kemény ellenfele lesz az SzTK-nak.

— **Növekszik a Bulgáriába irányított gabonakivitelünk.** Beogradból jelentik: A bolgar gabonakereskedők az utóbbi időben egyre intenzívebben keresik fel bevásárlás céljából a jugoszláv gabonapiacot. Jelentések vannak arról, hogy az ideai gazdasági esztendőben mintegy négyezer vagon kerül kivitelre a bolgár piacra és ebből a mennyiségből már 1500 vagon le is szállítottak. A jugoszláv exportörök egyesületének egyik igazgatósági tagja a napokban ebben az ügyben Bulgáriába fog utazni, hogy az ottani gabonapiac helyzetét tanulmányozza. Érdekes, hogy a nagy kivitel oka főleg abban rejlik, hogy a bolgárok az utóbbi hónapokban Törökországból nagy lisztmegrendeléseket kaptak. Ezzel kapcsolatban olyan hírek is hallatszanak, hogy a jugoszláv mal-mok, különösen azok, amelyek szállítási szempontból jobb helyzetben vannak, a közeljövőben szintén nagyobb török lisztren-

deléseket fognak kapni. A beográdi malom-szövetség élénken foglalkozik ezzel a kérdéssel. A bolgar lapok szintén élénken foglalkoznak a jugoszláv gabona behozatalának kérdésével. A lapjelentések szerint október hónap első tiz napjában 214, október 11 és 20 között pedig 217 vagon jugoszláv búzát vittek be Bulgáriába.

Mezőgazdasági szakbizottság alakult Vrbaszon. Novivrbasz község tanácsa legutóbbi gyűlésén egy mezőgazdasági szakbizottság alakítását határozta el. A bizottság feladata a mezőgazdaság szükségleteiről gondoskodni és a gazdákat tanácsokkal ellátni. A bizottságba a következő szakembereket választották be: Rumpf Pál, Heib Dániel, Basch Miksa, Schiffler Sám, Szeibert Jakab, Elzász János, Meder Fülöp és Klár Keresztély.

Tenyészbikákat vásárol Novivrbasz községe. Novivrbasz községe tenyészbikák bevásárlását határozta el. Kineveztek háromtagu bizottságot, melynek Gutsohn Vilmos állatorvos, Hilkené Keresztély községi bíró és Heib Dániel gazda a tagjai, hogy a Községes féle tartományi birtokon a fajállatokat beszerezzék.

APOLLO nov. 7-én

BUSTER KEATON legsikerültebb filmje:

Ötöt egy hatosért

Vigjátékattrakció 8 felvonásban.

A női főszerepben Marceline Day

Péntektől kezdve

Greta Carbo parádés filmje: **A végső**

Az amerikai tőzsde-krach mindenhol érezteti hatását

A világ tőzsdéi: fenn: árfolyamjegyzés a berlini tőzsdén, a berlini és párisi tőzsde, lenn a brüsszeli, newyorki és londoni tőzsdék.

A múlt héten a newyorki tőzsdén nagy

árfolyamzuhanások voltak, amelyek az egész világ tőzsdéit súlyosan befolyásolták. A világ tőzsdéinek ezen függő viszonya Newyorkkal szemben a legjobban mutatja mennyire kezében tartja Newyork az egész

világpiacot. A newyorki tőzsdén jegyzett részvények árfolyam veszteségei ugyszólván minden tőzsdén súlyos árfolyamvesztéseket okoztak.

A ZSARNOK FÉRJ IGÁJÁBAN

(49)

TÖRTÉNETI REGÉNY
Írta: FARKAS EMÓD

Arra nem gondolt a jámbor, hogy Bakics tuljárt az eszükön.

Révay ekkor a német katonákat vette elő, nem láttak-e éjjel valakit a várudvaron, avagy loboosátkozni a várkastélyról s há igen, miért nem löttek utána, miért nem riasztották fel a várőrséget?

A katonák kijelentették, hogy ők semmi neszt sem hallottak, ha pedig valaki loboosátkozott volna a várkastélyról, akkor a kötélfüggőnek ott kellett volna maradnia.

— Már miért kellett volna ott maradnia, — pattant fel Révay, — hiszen ki a falat kiütötte, az elvihette a kötélfüggőt is.

— Ez igaz, — felelték a katonák, — de lehetetlen, hogy István diák a várkastélyról loboosátkozott volna le. Azt csak észrevette volna az őrszem, amikor körsétát tett a bástyákon.

— Bizonyosan aludt, — sziszegte ajkát harapdálva Révay.

— Egy sínec közöttünk olyan könnyelmű, hogy pár pernyi álomért száz botütést kiálljon.

— De meg az életével játszik, aki a bástyán elalszik, mert könnyen legurulhat a mélységbe, — jegyezte meg a káplárak.

Révay azonban nem tudott belenyugodni István diák szökésébe. Elhívatta a nagyszombati hóhért, hogy feleségét annál jobban megrémítse.

István diáknak azonban nyoma veszett. Hiába vallatta, fenyegette a cselédséget, senki sem tudott róla semmit sem mondani. Sőt már annyira megrémítette őket folytonos zaklatásaival és fenyegetéseivel, hogy azok egymásután szökdösték el a várból.

Révaynak nem is volt királyi parancslevele, amely megengedte volna neki, hogy tanúkat vallathasson felesége ellen és ő még is az egész várnépséget maga elé idéztette és a legkegyetlenebb kérdéseket intézte hoz-

zájuk, csak hogy minél több terhelő adatot gyűjthessen a felesége ellen.

Leginkább azt firtatta, hogy ki mikor látta a feleségénél Bakicsot s mi igaz ama hírekből, hogy Zsuzsanna éjnek idején gyakran átnézett Bakicshoz.

Gyengítő adatokat akart szerezni Zsuzsanna vádlevelé ellen és terhelő adatokat gyűjteni Bakics ellen, hogy hűtlenségi perbe foghassa a feleségét.

— Szemet szemért, fogat fogért! — gondolta Révay, aki azt hitte, csak így törheti meg a feleségét.

Ha együtt akar élni vele, akkor mindent megbocsát neki, ha nem, akkor kipellengérezni női becsületét, hadd tudja meg az egész ország, hogy hűtlen, csapodár teremés, aki megérdemli, hogy kicégérezze a világ előtt.

Addig fogságban tartja, minden szörközést elvon tőle, koplaltatja, ruháit, írószereit elkobozza és van olyan nap, hogy még kenyeret sem adat neki.

— Törni vagy hajolni! — ez lett a jelszava.

A pipogya férjből egyszerre szigorú, lelketlen és kőszívű ember lett, mert akik a kedvében igyekeztek járni, azok azt tanácsolták, hogy csak kegyetlen szigorral érhet célt az olyan nyakas, hajthatatlan természetű asszonynál, mint Zsuzsanna.

Aki legjobban biztatta a szigorúságra, az maga Révay Péterné volt, Zsuzsanna édes testvérhuga. Valami nagyon sohasem szerette a hugát és azt akarta, hogy ez térjen vissza nemesak a hitvesi hűségre, hanem az együttélésre is.

Révaynak nagy befolyása volt az udvarnál. Elment Bécsbe, kihallgatásra jelentkezett a császárnál és rendeletet eszközölt ki tőle, hogy felesége válopöre a szentszéktől tárttessék a kuriához, ahol ő mint felperes indított hűtlenségi pert a felesége ellen.

Carsolits Lukács pozsonyi kanonokhoz, mint a szentszék elnökéhez 1606. október 19-én ment le ez a királyi rendelet.

Ha szeret, mentsen meg

Révay mihelyt leérkezett a királyi rendelet a holicsi új porkoláb kíséretében nyi-

tott be a feleségéhez. Zsuzsanna az asztal előtt ült sápadtan, lesóványodva, mélységes bánatba merülve.

— Ime, — mutatta neki Révay az irást, — a válopörből nem lesz semmi, de a hűtlenségi pört már megindítottam a kuria előtt.

Zsuzsanna még a fejét sem emelte fel. Egy szót sem szólt, hanem hallgatott.

— Megmutatom, hogy ki tud nagyobb ütni, én-e, vagy Bakics.

A felesége erre sem választ. Révay egyre ingerültebb lett.

— Tudd meg, hogy a kuria ítélete a porig aláz majd tégedet.

— Engem? — ütött a mellére Zsuzsanna.

— Igen, téged, — szólt fagyosan Révay.

— Engem semmiféle ember nem alázhat meg.

— Nálam jó dolgod volt, míg jó asszony voltál.

— Ha Istent ismer, tisztuljon előlem.

— Látod az ajtóban a porkolábot? Vigyázz, ma még a szobádban ülsz, holnap úgy lehet, hogy már a tömlőben.

— Ha meg akar ölni, hát itt vagyok, életemet nem szánom.

— Ha te megölnöd az én szívemet, én megölnöm a te lelketet.

— A szívét? Hát van kigyelmednek szíve? Szerethet az, aki éhezheti és kinozza a feleségét?

— Mondj le Bakicsról, légy engedelmes feleség, mint hét évig voltál s én megbocsátok neked.

— De én nem bocsátok meg kigyelmednek soha. Engedelmes felesége nem leszek többé, ha négyfelé vágat is.

— Akkor agyonéheztetek, agyonkinoztatlak.

— Tessék, tegyen velem, amit akar.

Zsuzsanna felugrott, fehér arcát elfutotta a düh pirossága. Révay azonban fölénye tudatában csak kajánul vigyorgott.

— Asszony, te még könyörögni fogsz nekem, de később, a börtönben pusztulsz el, ha meg nem változol

Folytatása következik.

4093

NORA

3 lámpás
villanyrádió
beépített hangszóróval
Képviselet:
NIKOLA KRAUSZ
Novisad, Jerrejska u. 18.

Finom, elegáns, modern a
Surány-féle saját gyártmányú nyakkendő
Üzemét, mely 5 év óta Futoski pát 26. alatt állott
fenn, Futoski put 5. alá helyezte, ahol ugy
nagyban mint kicsinyben a legnagyobb vá-
lasztékban, legszebb kiállításban olcsón vá-
sárolhat a t. közönség 4048

Az Ön neve a sötétben világít!

Világító névjegy- és ajtóablak radióactív betűkből, orvosok,
bírók, szülők, magán személyek stb. részére.
Világító gombok villanykapcsolók részére!
Nem kell többé keresni a villanykapcsolót a sötétben.
Képviselet egész Jugoszláviára:
NIKOLA KRAUSZ, NOVISAD
TELEFON 23-25. JEVREJSKA UL. 18.
Képviselet és viszonteladók keresetnek 3807

Uj malom
24 óra alatt 70 méter órlet, fafütés
sauggasmotorral Legforgalmasabb he-
lyen, közel Novisadhoz, hihetetlen ol-
csó áron eladó. Bővebbet Biro >More<
Novisad, Kralja Aleksandra 3.

Novosadska Kreditna Zadruga
előbb UVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET
Dudarska (Epres) ulica 18.

ELFOGAD
betéteket magas kamatonással. —
Heti betétek 5 dinártól felfele. —
Folyosít kölcsönöket váltóra és
betétkészítésre.

ÜZLETNAPOK
Minden kedden 5—7 óráig
és csütörtökön 10—11 óráig
vasárnap d. e.

**FIZESSEN ELŐ
A DÉLBÁCSKÁRA**

A halott emlékének tisztelete
a legszebb emberi erény!

Temetések rendezését,
exhumálást, szállítást, bármely vi-
dékéről (külföldről is), a legnagyobb
figyelemmel és pontossággal a
legsolidabb árak mellett vállalom

„GOLGOTA“
Id. LENKEY IMRE ÉS FIA
NOVISAD, Uspenska ul. 12.

Raktáron tartok kész butoro-
kat, elvállalok butor, épület és
üzletberendezési munkákat

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

APRÓ HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár,
a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

**KIRAKATŰVEG, CSI-
SZOLT TUKÓR, TÁBLA
ZSINOR ÉS ORNAMENT
ŰVEGEK LEGOLCSÓBB**
„ALBA“ ŰVEG-IPAR ÉS
TUKÓRGYARNÁL, NO-
VISAD, ŽELJEZNIČKA
UL. 53. 1870

HÁZASSÁG
FÉRJHEZMENŐKNEK,
NŐSÜLŐKNEK biztos si-
ker. Cim a kiadóban. 3857

ELADÓ
BOR literenként 8—
dinár, saját termésű, Ka-
menici ucca 16. számú
házban. 4022

Elsőosztályu téglából
épült új ház kedvező fi-
zetési feltételek mellett
eladó, Vrágkerben. Bő-
vebbet a kiadóban. 4102

Építkezésből visszama-
radt ajtók, ablakok, üveg-
falak, vastraverzek, kira-
kati és bejárati vasredő-
nyök és egyéb anyagok
eladók Kereskedelmi és
Iparbanknál. 4109

HAZHELYEK a Dará-
nyitelepen a református
templom mögött eladók.
Bővebbet Jovana Aranje-
va 29. 4056

**MODERN
kölcsonkönyvtár**
UJ KÖNYVEK
KARDOS, VILSONOV TRG 7

HÁZ ELADÓ, 2 szoba
előszoba konyha istálló
és mellék helyiségekkel, a
Vrágkerben. Cim Futaki
ut 122. 4097

KIADÓ
Jokarban levő rövid
ZONGORA BÉRBEADÓ.
Cim a kiadóban. 4101

**HENTES és MÉSZA-
ROS** üzlet, jóforgalmu ki-
adó. Cim a kiadóhivatal-
ban. 3068

KERESLET
SZABÓ NAGYMUNKÁS
elsőrendű és kézimunkás
felvétetik Malčić szabó-
nál. 4103

KERESKEK egyedülálló
kemoly kiszolgáló nő
némi tőkével vendéglőbe
leszámolásra, aki a ház-
tartást is vezetné magá-
nyos rokkant urnát. Cim
a kiadóban. 4068

KIFUTÓFIU azonnal
felvétetik. Schomann és
Bauer cégnél, Jevrejska 9.
4090

ÁLLÁSTKERES

Fiatal fényképességéd-
nő pozitív, negatív, retu-
sőr, állást keres. Cim Fu-
taki ut 38. Kolyadić. 4105

**FÜSZERKERESKEDŐ
SEGÉD** bármilyen állást
keres, beszél szerbül, ma-
gyarul és németül. Cim
Kapás A. Ustavka u. 35.
4104

SZOBAINASI állást ke-
resek szerb magyar nyelv-
ismerettel. Cim a kiadó-
ban. 4107

VIDÉKI URILEÁNY ke-
res házikisasszonyi, ne-
velőnői vagy ehhez ha-
sonló állást. Beszél szer-
bül és magyarul. Igenyei
szerények, jó bánásmódra
reflektál. Leveleket „Szor-
galmas“ jellegre kér a ki-
adóba. 4155

KÜLÖNFÉLE

**HÜSFÜSTÖLÉS ELFO-
GADTATIK.** Jevrejska u.
12. alatt. 4108

Értesitem a n. e. közönsé-
get, hogy a Vig tiszteletosa
elismert vendéglő vezetését
újra átvettem. Gondoskodom
jó italokról és ételekről. Jó
sacrémi bor vendéglőben 10
házon kívül 8 dinár literen-
ként. Szives látogatást kér

SZÜCS FERENC
vendéglős, Njemačka u. 17.

Dr. Georg SEIBT - Berlin
rádiói és hangszórói
a legnagyobb tudás és 20 évi gyártási tapasztalat alapján készültek
Mielőtt **RÁDIÓT** vásárol, hallgasson meg egy

**rádiót és
hangszórót**

Közp. eladási hely:
Tehn. Biro Ing. **SOLAROVIC**, Novisad, Futoški 68.

Megjelentek

a legolcsóbb és legjobb naptárak!

**A
KIS SZENT TERÉZ
és a
DÉLBÁCSKA
naptaarak**

Rendelésekkel a Délbácska kiadóhivatalához (Novisad, Kr. Petra u. 30) tessék fordulni

ZSÁK

**PONYVA
ZSINEG**

legolcsóbban

AVRAM SCHIFF
zsák és ponyva
kölcsönzőnél

**AFRIK LŐSZÖR
és LŐTAKARÓK**
gyári lerakata

**HEVEDEREK
TÖMLŐK** stb.

NOVISAD Telefon: 24-03
Telegr: Jutešić
Ftók: Beograd - Sava
Kérjen árajánlatot!

Halló! KÁLYHÁK! Halló!

Vállalom mindennemű kály-
hák javítását, samotizációt.
Cserepályhák minden szob-
ában már 1000— dinártól
felfele.

CZOCZOK LAJOS
kályhász
Novisad, Futoski put 29.

Legrégibb

FÜZŐ

KEZTYŐ

HARISNYA

ÉS

BŐRKESZTYŐ

KÜLÖNLEGESSÉGEK
szaküzlete

FISCHER J. és FIA

NOVISAD, Kr. Petra 20
Telefon 23-64